

หัวข้อวิจัย	รูปแบบการทำเกษตรประณีตของปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้ดำเนินการวิจัย	นายธวัชชัย เพ็งพินิจ
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระศักดิ์ ละม่อม
หน่วยงาน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ปีงบประมาณ	2555

“เกษตรประณีต” เป็นชื่อเรียกการทำเกษตรทางเลือกของปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ยินยอมสละพื้นที่อันจำกัดอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรมยืนยันพร้อมกันว่าเกษตรประณีตแก้จนได้ งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการทำเกษตรประณีตของปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มเป้าหมายเป็นปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 9 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการศึกษาเอกสาร สังเกตแบบมีส่วนร่วม สัมภาษณ์เชิงลึก และสนทนากลุ่ม ใช้ระยะเวลาในการวิจัยรวม 12 เดือน

จากการวิจัย พบว่า รูปแบบการทำเกษตรประณีตของปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย

1. ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. ประยุกต์ใช้เกษตรทฤษฎีใหม่
3. ทำตามกำลังเริ่มจากเล็กไปหาใหญ่
4. ใช้พื้นที่ให้คุ้มค่าทั้งใต้ดิน บนดิน บนอากาศ
5. ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก เหลือกินแจก เหลือแจกขาย
6. ลดรายจ่ายสร้างรายรับทั้งรายวัน รายเดือน รายปี และบำนาญชีวิต
7. สร้างปัจจัย 4
8. ขยายสู่พื้นที่ใหม่
9. มุ่งสู่การพึ่งตนเองและพึ่งพากันเอง